

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

УКРАЇНА

(19) UA (11) 57348 (13) U
(51) МПК (2011.01)
F16H 3/44

ОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видавється під
відповідальність
власника
патенту

(54) ГІДРООБ'ЄМНО-МЕХАНІЧНА ТРАНСМІСІЯ ТРАНСПОРТНОГО ЗАСОБУ

1

2

(21) u201008937

(22) 19.07.2010

(24) 25.02.2011

(46) 25.02.2011, Бюл.№ 4, 2011 р.

(72) САМОРОДОВ ВАДИМ БОРИСОВИЧ, РОГОВ
АНДРІЙ ВОЛОДИМИРОВИЧ, ШУБА СЕРГІЙ ОЛЕ-

КСАНДРОВИЧ, ЯЛОВОЛ ІВАН ВОЛОДИМИРОВИЧ
(73) НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ"

(57) Гідрооб'ємно-механічна трансмісія транспортного засобу, що виконана по двопотоковій схемі і складається з гідрооб'ємної передачі з гідронасо-

ком, що регулюється, та гідромотором, що не регулюється, і механічної частини, яка складається з диференціального механізму, зубчастих передач та пристрою перемикання діапазонів, яка **відрізняється** тим, що двигун через зубчасту передачу з'єднаний з диференціальним механізмом, який з'вязаний через одну півосьову шестірню з гідронасосом, а через другу півосьову шестірню і зубчасту передачу - з валом, що з'єднаний з привідною шестірнею гідромотора та вихідним валом через передачу, вибір якої визначається пристроям перемикання діапазонів.

Корисна модель належить до транспортного машинобудування і може застосовуватися як безступінчаста трансмісія в транспортних засобах.

Відома гідрооб'ємна трансмісія транспортного засобу [1], що містить коробку передач з першим та другим планетарними механізмами, кожний з яких містить сонячну шестірню, блоки сателітів, водило та епіциклічну шестірню, а також гідрооб'ємну передачу з гідронасосом та гідромотором, вихідний вал якої з'язаний з сонячними шестірнями першого та другого планетарних механізмів, при цьому блок сателітів першого планетарного механізму встановлений на водилі, що через першу узгоджуючу передачу та першу муфту увімкнення сполучений з вихідним валом коробки передач, епіциклічна шестірня першого планетарного механізму з'єднана з водилом другого планетарного механізму і вихідним валом трансмісії, епіциклічна шестірня другого планетарного механізму з'язана через другу узгоджуючу передачу та другу муфту увімкнення з вихідним валом коробки передач, водило першого планетарного механізму з'єднано з гальмом коробки передач, до якої підключений вихідний вал реверсивного редуктора, вихідний вал якого з'язаний з двигуном, як реверсивний редуктор використаний редуктор з циліндричними шестірнями, блокувальною муфтою та гальмом, при цьому послідовно з'єднані вихідний вал реверсивного редуктору, центральна шестірня першого ряду, блок сателітів першого ряду, блок сателітів другого ряду, центральна ше-

стірня другого ряду, а усі блоки сателітів закріплені на спільному водилі, що встановлене з можливістю почергового з'єднання з вихідним валом реверсивного редуктора через блокувальну муфту та з гальмом реверсивного редуктора.

Недоліком аналога є застосування двох планетарних механізмів, реверсивного редуктора та великої кількості керуючих елементів, що призводить до збільшення масово-габаритних показників і зниження загального ККД трансмісії.

Найбільш близькою до корисної моделі, що заявляється, по сукупності ознак і ефектові, що досягається, є гідрооб'ємно-механічна трансмісія [2], що виконана по двопотоковій схемі і складається з гідрооб'ємної передачі з гідронасосом, що регулюється, і механічної частини. Гідрооб'ємна передача містить один гідромотор, що не регулюється, механічна частина представлена двома планетарними механізмами, з'єднаними в послідовності, яка забезпечує в технологічному режимі роботи розподіл потоків потужності на гіdraulічну частину 40 %, а на механічну 60 %, що дозволяє досягти загальний ККД трансмісії 86 %. Крутний момент від двигуна підводиться до водила першого планетарного механізму, що з'єднаний із сонячною шестірнею другого планетарного механізму, привідна шестірня гідromотора з'єднана із сонячною шестірнею першого і епіциклічною шестірнею другого планетарного механізму, епіциклічна шестірня першого планетарного механізму з'єднана з водилом другого планетарного механізму, від яко-

(13) U

(11) 57348

(19) UA

го крутний момент через вал подається до ведучих коліс транспортного засобу.

Недоліком прототипу є застосування двох планетарних механізмів, що призводить до ускладнення конструкції та збільшення масово-габаритних показників.

В основу корисної моделі поставлена задача створення гідрооб'ємно-механічної трансмісії з поліпшеними масово-габаритними показниками, спрощеною конструкцією, підвищеним загальним ККД трансмісії.

Зазначена задача досягається тим, що гідрооб'ємно-механічна трансмісія транспортного засобу виконана по двопотоковій схемі і складається з гідрооб'ємної передачі і механічної частини. Гідрооб'ємна передача містить гідронасос, що регулюється, і один гідромотор, що не регулюється, механічна частина складається з диференціального механізму, зубчастих передач та пристрою перемикання діапазонів. Двигун через зубчасту передачу з'єднаний з диференціальним механізмом, який з'єднаний через одну півосьову шестірню з гідронасосом, а через другу півосьову шестірню і зубчасту передачу - з валом, що з'єднаний з привідною шестірнею гідромотора та вихідним валом через одну з передач, вибір якої визначається пристроєм перемикання діапазонів.

Суть корисної моделі пояснюється кресленням (Фіг.), на якому подана схема гідрооб'ємно-механічної трансмісії транспортного засобу.

Гідрооб'ємно-механічна трансмісія працює наступним чином. Крутний момент від двигуна 1 через зубчасту передачу 2 подається до диференціального механізму 3, від якого крутний момент розподіляється на два потоки. Перший потік передається з півосьової шестірні 4 диференціального механізму 3 до гідронасосу 5, з якого за рахунок зміни кута нахилу його шайби поступає на гідromotor 6. Другий потік передається з півосьової шестірні 7 диференціального механізму 3 через зубчасту передачу 8 до валу 9, на якому склада-

ється з першим потоком, що приходить від гідromotorу 6 через зубчасту передачу 10. З валу 9 крутний момент через одну з зубчастих передач 11 або 12, що визначається відповідним включенням пристрою перемикання діапазонів 13, передається на вихідний вал 14, звідки подається до ведучих коліс транспортного засобу. Таким чином забезпечується робота трансмісії на двох діапазонах з безступінчастим зміненням загального передаточного числа в межах кожного. Застосування більшої кількості зубчастих передач наряду з зубчастими передачами 11 та 12 дозволяє отримати відповідну кількість діапазонів роботи трансмісії з безступінчастим зміненням загального передаточного числа в межах кожного.

Сукупність конструктивних рішень дозволяє отримати гідрооб'ємно-механічну трансмісію спрощеної конструкції з поліпшеними масово-габаритними показниками і підвищеним загальним ККД трансмісії.

Запропоноване конструктивне рішення гідрооб'ємно-механічної трансмісії при аналізі вітчизняної і закордонної літератури не знайдено, що відповідає критерієві патентоспроможності - новизні.

Корисна модель може застосовуватися як безступінчаста трансмісія в транспортних засобах.

Література:

1. Пат. 39396 Україна, МПК⁷ В16К 17/00. Гідрооб'ємна трансмісія транспортного засобу / Деркач О.І., Кошман В.О., Зубцов Є.М., Корецький М.О., Лізунов К.М., Бутилін О.А., Шигін Я.В.; заявник та патентовласник Деркач О.І., Кошман В.О., Зубцов Є.М., Корецький М.О., Лізунов К.М., Бутилін О.А., Шигін Я.В.; заявл. 23.09.2008; опубл. 25.02.2009, Бюл. №4.

2. Пат. 17851 Україна, МПК⁷ F16H 3/44. Гідрооб'ємно-механічна трансмісія транспортного засобу / Шуба С.О.; заявник та патентовласник Шуба С.О.; заявл. 17.04.2006; опубл. 16.10.2006, Бюл. №10.

